Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Виплекай
братерську згоду,
Поєднай велику силу,
Щоби разом,
дружно стала –
Щастя, волі здобувала!..

Іван ФРАНКО

19 (593)
12 травня
2016 р.

Тижневик “Галицька Просвіта” * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ “Просвіта” ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма “ЛІК” * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ “Ідея Банк” МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

РЕЦИДИВИ ХВОРОБИ РАШИЗМУ

Ось і провели ми травневі поминально-пам’ятні дні, які Україна вперше відзначала за ухваленими рік тому декомунізаційними законами. Власне, у цьому випадку йдеться про документ під назвою «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років». Оце нарешті ми їх уперше й відзначали, як і по всій Європі, 8 травня як День пам’яті за загиблими і жертвами у Другій світовій війні. Справді, нам є кого згадувати й за ким ставити свічку. Адже Україна у цей трагічний період втратила до 15 мільйонів своїх громадян. Не було сім’ї, якої б не торкнулася чорна мітка війни, яка смертельним плугом пройшлась по всіх поколіннях. Така ось трагічно висока ціна перемоги. І чи можна цьому радіти? Радіти вбивству мільйонів людей...

Виявляється, можна. Як це донині помпезно 9 травня роблять у Москві, деяких колишніх радянських республіках. Але ж і в Україні, як кажуть, деякі не ликом шиті, зокрема не сході та й у столиці. Як на мене, це хвороба червоної лівизни, якою Прикарпаття, здається, перехворіло ще в далекі дев’яності роки, в часи Бориса Голодюка. І в нас уже виробився імунітет. А чи, може, поменшало аґресивної п’ятої колони. І пам’ятно-поминальні святочні дійства в Івано-Франківську, як, зрештою, в усьому краю, пройшли спокійно, толерантно, без ексцесів. А ось у Харкові, Черкасах, Одесі, Кіровограді, та й у самій столиці, без протистоянь, штовханини, а то й бійок не обійшлося. Рецидив стався й у Львові. Це ж треба було вибрати час, щоб під приціламі телекамер прийти з кувалдою розбивати пам’ятник письменникові Степану Тудору. Якщо вже він підлягає під статтю «декомунізація», то чому його досі не зняла міська рада своїм рішенням?

Коли ж уважно придивитись і проаналізувати події, що відбулися у ці дні, то чи не всі прикрі випадки протистоянь – це наслідок провокацій добре спланованих і чітко зреалізованих одним режисером. Ідеться саме про той «безсмертний полк», який ішов і в Москві, і в Сімферополі, у деяких країнах південної Європи, та й у Києві. Атрибути учасників – георгіївські стрічки, портрети вождів, своїх попередників. А якщо таких не знайшлося, то можна навіть образ царя Миколи другого, як це зробила сумновідома прокурорка Криму Поклонська. А щоб цей «полк» і в наступні роки не вів нас у минуле, потрібна належна просвітницько-ідеологічна робота, починаючи насамперед зі школи. Час українцям нарешті написати підручники правдивої історії, позбувшись міфів і міфологем, закладених ще коротким курсом ВКП (б) Йосипа Джугашвілі, починаючи від княжих часів, Переяслава, УНР, радянських голодоморів і репресій, періоду Другої світової війни, національно-визвольної війни ОУН–УПА і до нинішньої російсько-української війни.

У битві минулого й сучасного переможе лише добра українська школа, виховавши нового українця.

А втім, випускати з-під уваги нинішню гібридну війну за минуле нам не варто. А варто пам’ятати, як писав англійський письменник Оруел: хто контролює минуле, той контролює майбутнє, а хто контролює сучасне – той контролює минуле. Ось така філософія буття. І це в Росії дуже добре усвідомлюють. І маємо бути певні, що вона нас у спокої не залишить ще довго. Отож будьмо пильні!

Богдан ВІВЧАР

НЕ ПРОПАДЕ ТАЯ СЛАВА!..

СЛАВНОМУ СИНОВІ УКРАЇНИ

ВІДКРИТТЯ ПАМ’ЯТНИКА ГЕТЬМАНУ ІВАНОВІ МАЗЕПІ У ПОЛТАВІ – КУЛЬТУРНА ПОДІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО МАСШТАБУ

Про це заявив голова Полтавського обласного об’єднання товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка Микола Кульчинський на прес-конференції. Мазепинське свято відбулося 5 травня у Полтаві у сквері неподалік Свято-Успенського катедрального собору УПЦ КП і хати-садиби Івана Котляревського.

На відкритті пам’ятника був і виступив Президент України Петро Порошенко. Але цьому врочистому дійству передувало чимало подій.

ТРОХИ ІСТОРІЇ

У вже далекому 2005 році Микола Кульчинський запропонував головному архітекторові Полтави Михайлу Юхименку встановити в місті пам’ятник Іванові Мазепі. Ідея була погоджена з тодішнім міським головою Анатолієм Кукобою. Незабаром з’явилося рішення виконкому міськради з проведення Всеукраїнського конкурсу на найкращий проект і створення журі. У 2007 році очільник просвітян Полтавщини звернувся до тодішнього Президента з пропозицією вшанувати на високому патріотичному рівні подвиг повстання гетьмана проти московської деспотії. 9 жовтня 2007 року Віктор Ющенко видав Указ «Про відзначення 300-річчя подій, пов’язаних з воєнно-політичним виступом гетьмана України Івана Мазепи та укладанням українсько-шведського союзу». Ним облдержадміністрації доручалося спорудження пам’ятника, органам місцевого самоврядування – відведення земельної ділянки, а Кабінету міністрів у проекті Державного бюджету окремим рядком передбачити субвенцію Полтавській області на спорудження пам’ятника у сумі 1 млн. 700 тисяч грн., що й було проголосовано при схваленні бюджету Верховною Радою.

22 серпня 2008 р. під тиском патріотичної громадськості міська рада схвалила рішення про погодження місця розташування пам’ятника гетьману України Іванові Мазепі в Полтаві на Соборному майдані. Але... Далі – суцільні бюрократичні рогатки й відверта публічна позиція несприйняття ідеї просвітян і Указу Глави держави. В унісон діяли як тодішній міський голова Андрій Матковський (тоді належав до БЮТ), так і тодішній голова обласної ради, реґіонал Олександр Удовіченко. Цікаво, що міністр закордонних справ РФ тоді заявив чітко і недвозначно:

(Чит. 2 стор.)

НА ТОМУ СТОЮ

ГОЛОВНИЙ РЕСУРС КРАЇНИ – ЦЕ ЛЮДИ!

У 90-их роках, коли було дуже сутужно виживати, напевне, чи не в кожній західноукраїнській родині з’явився заробітчанин. Згодом ця тенденція набула масового характеру: виїжджали цілими сім’ями і на постійно. Зараз офіційна статистика свідчить, що майже вісім мільйонів українців стали трудовими міґрантами. Це ті, хто не хотів миритися зі злиднями, хто мав мужність іти назустріч невідомому, хто вірив у свої можливості – сильні люди! Третина працездатного населення виїхала тоді працювати, а часто й жити, за кордон. Італія, Іспанія, Чехія, Польща – де тільки нема наших земляків.

Але то не єдина проблема. Соціальне сирітство – нове явище, яке охопило ціле покоління і наслідки якого ми можемо бачити вже тепер. Юнацький алкоголізм, невміння будувати сімейні стосунки, безвідповідальне ставлення до витрат – неповний перелік того, що спіткало молодих людей і їхніх батьків. Церква і громада часто ставали головними опікунами соціальних сиріт, адже провідне завдання Церкви – підтримка родини, родинних зв’язків. Такий супровід завжди дуже важливий для молоді у виборі правильного життєвого шляху.

Сьогодні хвиля нелеґальної трудової міґрації вщухла, але натомість з’явилися нові виклики для України – відтік інтелектуального потенціалу. Молоді люди, які, здавалось би, цілком забезпечені й економічно стабільні, покидають Батьківщину в пошуках кращих перспектив. І це не дивно, адже що може отримати особа, яка є достатньо розумною, амбітною, цілеспрямованою, коли працевлаштовується після закінчення університету? Вона наштовхується на корупцію, бо навіть щоб отримати робоче місце, треба заплатити, на відсутність кар’єрного росту, бо завжди підвищення отримують чиїсь родичі, знайомі, діти багатіїв, на бюрократію у побуті, на несправедливість, на загальний занепад і, врешті, з’являється страх власної деґрадації.

(Чит. 2 стор.)

ЖИТТЯ ЯК Є

Помолились за всіх

У День пам’яті та примирення десятки іванофранківців, військові, представники влади й духовенства взяли участь у поминальному вічу та панахиді на меморіальному кладовищі солдатів, де традиційно збираються ветерани радянської армії. На свято організатори запросили радянських ветеранів, ветеранів УПА та учасників АТО.

Громадські активісти вручали їм гвоздику з синьо-жовтою стрічкою.

Представники місцевої та обласної влади, ветерани війни, військовослужбовці та мешканці Івано-Франківська поклали квіти до пам’ятника Скорботній матері.

Присутні вшанували пам’ять жертв війни хвилиною мовчання, а відтак представники духовенства різних конфесій відслужили поминальну панахиду за полеглими.

Після урочистостей усіх пригощали солдатською кашею, а потім запросили в обласну філармонію на концерт.

Стартував весняний призов

В Україні розпочався призов громадян України на строкову військову службу до Збройних сил України та інших військових формувань, який триватиме до 30 червня.

На строкову військову службу з Прикарпаття планується призвати 504-ох громадян: з них – 245 до лав Збройних сил, 120 – до Національної гвардії, 110 – до Держприкордонслужби, 29 – до Держспецтрансслужби.

Перше відправлення команд від збірного пункту обласного військкомату й урочисті проводи призваних на строкову військову службу планують провести 12 травня о 12.00.

Всі призовники будуть проходити строкову військову службу в пунктах постійної дислокації і в зону АТО їх не скеровуватимуть.

Сотворили «Вишиванку» для дітей

В Івано-Франківську у мікрорайоні Пасічна відкрили дитячий дошкільний навчальний заклад «Вишиванка».

Ясла-садок № 35 «Вишиванка» працюватиме за адресою: вул. Хіміків, 23а. Цей дошкільний заклад матиме дві ясельні та вісім дошкільних груп.

Двоповерховий дитсадок площею майже 4000 кв. м розрахований на 110 місць.

Міський голова Руслан Марцінків заявив, що це перший дитячий садок, який був збудований у місті за останні 25 років.

Чільник міста повідомив, що електронна черга для запису дітей у цей дитсадок відкриється 1 червня. Батьки зможуть зареєструватися у Центрі надання адміністративних послуг.

Зазначимо, що дитячий садок «Вишиванка» спорудила будівельна компанія «Ярковиця». Натомість, місто звільнило компанію від сплати пайової участі на інших будівельних проектах.

Повернувся колеґа у фонд

До головного управління Пенсійного фонду України в Івано-Франківській області після більш як річної перерви у зв’язку з мобілізацією на військову службу в АТО повернувся заступник начальника управління пенсійного забезпечення Роман Олійник. Друзі, колеґи радо привітали Романа Васильовича.

– В особі Романа ми радо вітаємо всіх демобілізованих із певністю, що антитерористична операція закінчиться нашою перемогою, – сказав на урочистостях з цієї нагоди в. о. начальника головного управління Валерій Семанишин. – А наші вояки неодмінно всі повернуться при доброму здоров’ї і візьмуться до мирних справ.

Роман Олійник – людина слова, завжди відзначався надійністю у виконанні своїх обов’язків. Тож і цього разу він дотримав слова, яке дав у лютому 2015 року своїм колеґам на урочистих проводах його в АТО: повернутися цілим і неушкодженим.

Володимир КРИВОРУЧКО

ТАК ДУМАЮ

НЕВЖЕ МОВЧАТИМЕМ?*

Повертаюсь до подій місячної давності – призначення нового Уряду. Стає сумно. Антиукраїнська мафія вичистила ще одного проукраїнського міністра з Уряду – Сергія Квіта.

Сергій Квіт – міністр від Майдану, борець за українську – європейську! – освіту з політруком Януковича – Табачником. Виходить, протабачницькі настрої антиукраїнській мафії не чужі.

Квіта звільнено аж із двох посад: з крісла міністра освіти і з крісла ректора Києво-Могилянської академії. Сергій Квіт був до призначення міністром освіти ректором КМА і, згідно з законом про працю, має повернутися на місце попередньої праці.

Але антиукраїнську мафію і ця законна посада Сергія Квіта не влаштовує. Дуже вже далекі між собою погляди антиукраїнської мафії та промайданівські погляди невгодного їй міністра.

Мафія мала, як свідчать чесні журналісти, досить голосів на призначення прем'єр-міністром Наталку Яресько. Але постать українки, рекомендована західніми партнерами України, не відповідала «понятіям» антиукраїнської мафії.

Щоб українка була прем'єром? Та це чиста тобі контрреволюція!

Бо Революцію гідности перероблено на революцію мафії.

Революцію мафії, от що ми маємо в Україні, дорогі земляки!

Для уласкавлення українців мафія здобулася на відкриття пам'ятника Іванові Мазепі в Полтаві. Цей пам'ятник треба було поставити і в Києві, але це був би занадто проукраїнський крок для мафії.

У підкилимній боротьбі з українцями, мафія має успіхи.

Звільнили з поста голови СБУ українця і промайданівця Наливайченка. Звільнили Сергія Квіта. Не допустили Наталку Яресько до прем'єрського крісла.

Хто наступний?

На кого гострить зуби мафія?

Та на кого ж, як не на президента Інституту національної пам'яті Володимира В'ятровича?

Дуже вже він не до масти мафії.

Мафія думає. І щось таки надумає. А що ми?..

А ми дивилися й мовчали,
І мовчки чухали чуби...
(Т. Шевченко).

Невже мовчатимем?!

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

**Зберігаємо правопис автора.*

НЕ ПРОПАДЕ ТАЯ СЛАВА!..

СЛАВНОМУ СИНОВІ УКРАЇНИ

(Початок на 1 стор.)

мовляв, «спорудження пам'ятника Мазепі у Полтаві суперечить національним інтересам Росії». Цілком очевидно, кому служили полтавські чиновнички – «дядьки отечества чужого» (за Тарасом Шевченком). Залізобетонний україножобський мур не вдалося здолати навіть тодішньому голові облдержадміністрації Валерію Асадчеву. Наслідок бюрократичних маніпуляцій – кошти субвенції повернуто до держбюджету.

ЗБІР КОШТІВ

Збір коштів, що його проголосив і організував Микола Кульчинський, нагадував ситуацію зі спорудженням пам'ятника Іванові Котляревському у Полтаві. Воістину всеукраїнська, всенародна патріотична ініціатива! Серед жертводавців – українські патріоти з Полтавщини, Донецька, Луганська, Львова, Івано-Франківщини, Тернопільщини, Криму, центральної України, Москви, Санкт-Петербурга, Чікаґо, Філадельфії... Для того, щоб зібрати кошти, люди збирали пожертви організаціями, продавали картини, влаштовували аукціони та концерти. Наприклад, музикант Олег Скрипка провів благодійний концерт, з якого віддав 40 тисяч гривень, а полтавський художник Сергій Гнойовий віддав 10 тисяч від продажу картини «Різдво». Як зауважив Микола Кульчинський, гроші несли навіть діти – учитель історії Сергій Остапієнко з Полтавської школи № 7 приніс гроші – по 1–2 гривні, які діти «зекономили на забавках». Народ проголосував за пам'ятник своїми кревними... Полтавський осередок «Просвіти» пообіцяв, імена всіх жертводавців будуть викарбувані на спеціальній таблиці.

Ініціативу збору коштів підтримав Валерій Асадчев. Найбільші суми пожертвували – Валерій Головко (320 тис. грн.), Віктор Ющенко (250 тис. грн.), «Укрексімбанк» (100 тис грн..), Тарас Кутовий (50 тис. грн.), Віктор Бугайчук (55 тис. грн.), Олег Скрипка (40 тис. грн.), Микола Кульчинський (35 тис. грн.), художники Полтави (40 тис. грн.), Сергій Гнойовий (10 тис. грн.), Віра та Богдан Боднаруки (Товариство української мови у Чікаґо) (10 тис. грн.). Тож у 2009 р. пам'ятник і постамент було виготовлено. Загальна вартість склала 1 млн. 784 тис. 369 грн. Архітектор – Віктор Шевченко, скульптори – Микола Білик та Назар Білик. Але, на жаль, знову ж таки «глуху чиновницьку яничарську стіну» Полтавської міськради пробити не вдалось. А вже у роки правління Януковича то й поготів! Микола Кульчинський і патріотична громадськість Полтавщини («Просвіта», козацтво, громадський рух «За Україну!») постійно звертался до влади з цього приводу... Проте антиукраїнська сутність режиму Януковича загальновідома...

Пам'ятник зберігали на території Київського творчо-виробничого комбінату «Художник». Лише після Революції гідності справа зрушила з мертвої точки при голові облдержадміністрації Вікторові Бугайчуку. А після призначення голови облдержадміністрації Валерія Головка встановлення пам'ятника набрало реальних обрисів. За фінансового сприяння Валерія Головка оплачено борги та профінансовано проектну документацію.

Отож урочистості таки відбулися.

Микола Кульчинський закликав патріотів з усієї України на мазепинське свято. У заходах взяли участь Президент Петро Порошенко, третій Президент Віктор Ющенко, предстоятель УПЦ КП, його Святість Патріарх київський і всієї Руси-України Філарет, віце-прем'єр КМУ В'ячеслав Кириленко, митці, мистецькі колективи.

«Сьогодні настав час усвідомлення всім українським суспільством колосального значення для нашої сучасності й для нашого майбутнього тих постатей української історії, які клали своє життя на вівтар України. Серед них – постать гетьмана обох берегів Дніпра Івана Мазепи є справді надзвичайно величною. Недарма український народ склав прислів'я: «Від Івана до Богдана не було гетьмана!». Недарма російські поневолювачі називали цілі покоління борців за нашу національну державність мазепинцями. З усіх гетьманів України Іван Мазепа був чи не найвідомішим у Європі, де його шанували і йому співчували. Адже Іван Мазепа протягом 22 років будував Українську державу на засадах європейських цінностей – пошанування прав людини і нації, верховенства права, свободи і справедливості», – підсумував свою промову Микола Кульчинський.

Олекса ГАРЬОВИЙ, *м. Полтава*

P. S. Від імені обласної «Просвіти» телеграму-вітання полтавчанам з нагоди справді історичної події надіслав голова ІФ ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан Волковецький. У ній мовиться:

«Багатотисячна просвітянська громада Прикарпаття щиро вітає вас, всіх свідомих українців Полтавщини, з визначною подією – відкриттям пам'ятника славному синові України – Іванові Мазепі. Українська ідея торжествує! Слава Україні!»

НА ТОМУ СТОЮ

ГОЛОВНИЙ РЕСУРС КРАЇНИ – ЦЕ ЛЮДИ!

(Початок на 1 стор.)

Економічно розвинені країни світу давно вже усвідомили, що саме людина є найціннішим ресурсом держави, і зробили велику ставку на освіту, створення сприятливих умов праці, збереження якості життя. Не йдучи далеко, візьмемо для прикладу Польщу. Після відкриття кордонів Шенгенської зони для поляків багато представників їхнього населення виїхало на роботу в Німеччину, Швецію тощо. Але польський уряд швидко зорієнтувався й узявся активно рекламувати сприятливі умови навчання і праці у їхній країні для середнього класу українців. Це дає результат. Зараз багато української молоді змінює своє місце проживання на сусідню країну. Тільки серед моїх знайомих – сім'ї найкращих студентів мого курсу в медичному університеті, підприємців успішного малого бізнесу, програмістів зі стажем, науковців.

Сильні духом люди, український інтелект, цвіт нації, наше майбутнє – ті, хто має будувати й піднімати свою Батьківщину, навчається, працює, живе і досягає успіхів на чужині, робить іншу державу розвиненою і процвітаючою.

Політика українського Уряду спрямована на все що завгодно, тільки не на найголовніше – не на Людину... Комусь, напевне, вигідно, аби свідомі, сильні, розумні, діяльні люди були якнайдалі від України, яку далі розкрадають і нищать.

Євгенія БАРДЯК

ЩО НА СЕРЦЕ ЛЯГЛО...

Пані Наталія Василівна Дзудзило народилася 1945 року в селі Ясеновець Рожнятівського району. Спеціальної освіти не має, закінчила тільки сім класів сільської школи, потім працювала в колгоспі. Виховала двох дітей – доньку Руслану та сина Романа, які обдарували жінку чотирма внуками та однією правнучкою. Пані Наталія є активною учасницею фольклорно-етнографічного колективу при клубі села Ясеновець. А ще – пише вірші і є місцевою поетесою.

Міста й села погромили, градами стріляють,
Бо гадають, що вкраїнський народ залякають.
Наші славні хлопці до бою вступають,
Всі атаки терористів мужньо відбивають.

Путін – цар московський з двома головами,
Він гадає, що ми будем у нього рабами.
А ми – народ вільний, будем воювати,
Свою землю українську сміло захищати.

Дай нам, Боже, сили все це подолати,
Із Донецька та Луганська москалів прогнати.
Москалів прогнати, тюрми повалити,
Всіх заручників з полону на волю пустити.

Ой Ти Божа Мати, люба наша Ненько,
Пригорни народ вкраїнський до свого серденька!

ДУХОВНІ РОЗДУМИ

ВІЙНА — ТО РОЗПЛАТА?

Кожен гріх і всяке зло рано чи пізно мусять і обов'язково будуть покарані. Це незаперечна істина Божих законів духовного життя, які ще ніхто й ніколи не переступив без покарання. Бо й у серці відчуваємо, що всяка несправедливість вимагає розплати, яка не забариться і неодмінно прийде. А коли вона приходить, кидаємось в усі боки, шукаємо причини, винуватців і, як завжди було в нашій історії, дуже швидко, легко і просто, знаходимо їх на боці... А ми? Звичайно, ми – жертви і ні в чому не винні... Та чи так усе насправді? Хай же слово самого Творця, мовлене через пророка Осію (8 ст. до Р. Х.), яке актуальне сьогодні й для України, відкриє очі багатьом із нас і допоможе побачити причину нашого горя в нас самих.

Ось воно, це Боже Слово: «Послухайте слова Господнього, Ізраїлеві сини, бо Господь має прю із мешканцями земними, бо нема на землі ані правди, ні милості, ані богопізнання. Клянуть та неправду говорять, і вбивають та крадуть, і чинять перелюб, поставали насильниками, а кров доторкається крови. Тому-то в жалобу земля упаде, і стане нещасним усякий мешканець...» (Книга пророка Осії 4, 1–4).

Воістину жахливим є це Боже свідчення. Та наскільки жахливіше воно в нас, коли відкрито глянемо, правдиво й об'єктивно оцінимо воістину критичний і катастрофічний стан духовно-морального життя в Україні? Бо ж хіба роки нашої Незалежності, свободи й віросповідання це, образно кажучи, 25 сходинок зросту і піднесення в духовно-моральному житті наших Церков? Очевидно, що ні. А чому?

За багатьма соціологічними дослідженнями і за офіційною статистикою, яка, як правило, у нас, коли щось добре, то обов'язково перебільшує її дані, а коли погано – то, відповідно, значно применшує, за всі роки Незалежності в наших абортаріях було знищено біля 40 мільйонів людей. Але ж це катастрофічний показник великого народу! Так, пишу людей, бо ті маленькі, безгрішні і ні в чому не винні діти могли, власне, бути великими людьми... Чи, може, в кого-небудь виникне інакша думка?.. Моя думка така: «О Господи! Незбагненна Твоя милість і милосердя до нас, грішних! Чому ж Ти за такі тяжкі гріхи й зневаги Твого Маєстату ще не покарав нас і то якнайважче?...». А може, ми вже 25 років караємося, так що ніяк не можемо вибратися з наших негараздів, та й чи буде кінець цій розплаті?

Господь ніколи нікого не карав і не карає. Кожен і всі грішники самі себе карають своїми гріхами. Тож ніколи в жодних бідах не звинувачуймо нашого Творця.

А що скажемо про наші подружжя як основу, ґрунт і фундамент, опору, міцність і надійність нашої держави? І тут, на жаль, катастрофа. Хіба ж ні?

Хтось подумає, якби катастрофа, то давно вже били б усі на сполох. То що, виходить, що її немає?! А 60 відсотків офіційно розлучених в рік (без сумніву, применшена кількість, до того ж, кількома роками тому було й за 75 відсотків) – це не катастрофа? І в нас, в Україні, і в тому числі в найпобожнішій її частині – західній. Чиє тут недопрацювання? (На жаль, непоодинокі розлучення і серед священиків). А є вже в нас і чимало таких, які без церковних шлюбів і цивільних реєстрацій «успішно» сходяться і так само «успішно» розлучаються.

А скільки молодих зі шкільної парти стають узалежненими алкоголіками і наркоманами. Та ця традиція переходить на середнє і старше покоління. А там – жахлива кількість загиблих у ДТП (80 відсотків) – з вини п'яних водіїв, розлучення, народження дітей-калік, вбогість, хвороби, самогубства (їхня кількість серед молодих також зростає) і т. ін.

А ось ще одна велика наша біда, про яку сьогодні багато говорять, – корупція. Вона рясно засіялася вже з перших років Незалежності, а сьогодні щедро плодоносить. Вона вразила всі сфери життя і діяльності людини. Тому багато хто з наших інтелектуалів називає її першим найлютішим ворогом нашої Незалежності і держави...

А є ще всяке фальшування і обман, які також стали нормою поведінки і взаємовідносин. Обдурити, обкрутити, обманути, наговорити, очорнити, оббрехати і т. ін. І це вважається великою хитрістю, кмітливістю, проворністю, та й навіть «мудрістю»! Хоч обманюють своїх рідних братів і сестер-українців. Так чинять у родинах, навчальних закладах, на підприємствах, у владних кабінетах і навіть у церквах, та особливо в аптеках, магазинах і на ринках.

А взаємовідносини між нами, українцями, як правило, супроводжуються непристойною іншомовною лексикою. І дивно, що майже ніхто цим не обурюється. Очевидно, не знають вони строгого попередження св. ап. Павла, який застерігав, що за кожне слово дамо відповідь перед Богом!

І врешті найжахливіша біда і катастрофа у нас від сміття. Від цього почнуться незворотні процеси вимирання всього живого (і людства також!) на нашій планеті. Бо дійсно, де має подітися, куди зникнути і в що перетворитися все те сміття, яким ми забруднили околиці лісів, сіл, водойм, ярів, потічків, річок і т. ін. Чи не з цих причин, бува, у нас так багато хвороб і хворих?

А хто і як це все зло може виправити, щоб на добро змінити? Це може здійснитися винятково коли ввесь народ і кожен з нас зокрема щиро визнає свою провину, щиро розкається в своїх гріхах і докладе всіх своїх зусиль, щоб перед Богом виправити всю кривду, заподіяну Йому. А якщо ні? То скоро настане судний день.

Михайло МЕЛЬНИК, *протоієрей, с. Старі Кривотули Тисменицького району*

СПОВІДУЙТЕ

УКРАЇНА В СЕРЦЯХ УКРАЇНЦІВ

Герб України. Історично тризуб символізував поєднання Божественного, Батьківського і Материнського – священних начал трьох природних стихій – повітря, води, землі.

Гімн України. Слова П. Чубинського, музика М. Вербицького. «Ще не вмерла України ні слава, ні воля, ще нам браття українці усміхнеться доля…»

Прапор України. Жовто-блакитні кольори символізували Київську державу й освячувалися образом животворного Хреста.

Подумаймо, що варта людина без любові до Бога, а цим і до інших людей, без любові до своєї Батьківщини. Тільки глибинна любов до рідного краю, його людей звеличує кожного з нас. У цьому варто звіряти свій крок із велетами духу українського Тарасом Шевченком та Іваном Франком:

Свою Україну любіть!
За неї Господа моліть…

Безмежна любов до України давала Тарасові силу мучитись каратись, але не каятись, не йти на прислуговування ворогам, а вірити: **«Встане Україна, Встане правда, встане воля»** і **«світ сонця засвітить».**

З великої любові до України прохав Шевченко своїх сучасників-українців: **«Обніміте, брати мої, найменшого брата»,** бо розумів: той, хто щиро любить Україну, той і любить свого брата-українця.

Пам'ятаймо слова:

Люблю тебе я, Україно,
Твої шовковії луги,
Твої зеленії діброви,
Люблю, люблю до загину.

Щира й гаряча любов до України пломеніє у творах Івана Франка:

В століттях нагніту – народ нам рятувала любов до рідних нив.

Пам'ятаймо також Франкові слова:

Не пора, не пора, не пора
В рідну хату вносити роздор!
Най пропаде незгоди проклята мара!
Під України єднаймось прапор!

Та ж любов до рідного пронизує поетичну творчість Лесі Українки:

А в серці тільки ти,
Єдиний мій коханий рідний краю.

Вірить поетеса, що **«рідне слово в рядках братів стане кращим мечем на катів».**

Нема землі коханої так палко
Як та, що в ній що не верства, то балка,
А там – байрак, а там горби могил
І хмари-велетні, і синій небосхил.
Євген МАЛАНЮК

Любіть Україну, як сонце, любіть,
Як вітер, і трави, і води,
В годину щасливу і в радості мить…
Володимир СОСЮРА

Там, за тихим за Дунаєм,
На землі є Божий рай.
Ми туди, туди бажаєм
Там наш милий, рідний край.
Семен ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ

Гей, за наш рідний край
Встаньмо разом за Вкраїну,
За наш тихий любий край,
За її свободу, за добро народу
Будем до загину сміло іти.
Володимир САМІЙЛЕНКО

Боже великий, єдиний,
Нам Україну храни,
Волі і світла промінням
Ти її осіни.
Олександр КОНИСЬКИЙ

Крокувала вона, струнка і рішуча,
Мов старша сестра із древлянських часів
До трибуни, аби, як в бою неминучім,
Українську незламність явити в красі.
Ліна КОСТЕНКО

Я наш народ цілим серцем люблю, і душа моя віщує: його велика доля жде.
Юрій ФЕДЬКОВИЧ

Зібрав ***Богдан СУШЕВСЬКИЙ,*** *просвітянин*

НАШОГО РОДУ

КИРИЛОВИЧІ

(Продовження. Поч. у № 17, 18)

* * *

…З кінця 1918 року Зенон Кирилович у Коломиї. Він – четар УГА, в Коломийському 24-му піхотному полку імені Петра Дорошенка. Трагічна смерть батька стала для нього чорною годиною. У його житті настали тривожні віхи, моменти сум'яття, безладдя і, здавалося, безвиході. За польської займанщини праці не мав. Та не мав намірів служити чужинецьким інтересам. Він переймався думками-турботами про долю рідної України – роздертої, розграбованої, приниженої після поразки національно-визвольної революції. Як, чим прислужитися у її відродженні?..

1920 року Зенон Кирилович у спілці з професором Станиславівської гімназії Іваном Чепигою та о. Михайлом Менціньським – катехитом «Рідної школи», власником крамниці «Церковна штука», засновують у Станиславові українське станиславівсько-коломийське видавництво «Бистриця». Видавці добре усвідомлювали, що слово, книжка – духовний хліб для народу. І взялися до видання творів малих і великих форм. 1920 року видають «Ілюстрований народний календар на рік звичайний 1920». Видання цікаве й актуальне у те тривожне і суперечливе буття. У «Календарі» були надруковані прозові й поетичні твори українських письменників, зокрема: Богдана Лепкого – «Два голоси», Степана Руданського – «Кільки душ», Олександра Олеся – низка поезій («Не вічно шматують страждання», «Не все ще стрчено», «Дивлюсь на прийдешну дорогу»…), Катрі Гриневичевої – «Параска Гоголь», Володимира Островського – «Дністер і Дніпро», «Він і вона», Андрія Чайковського – «Кривда», Клима Поліщука – «Лев-камінь (Волинська леґенда)». Сам З. Кирилович у календарі опублікував досить цікаву розвідку під назвою «Міжнародні відносини а міжнародна мова» – про мову есперанто і її творця Л. Замергора.

З позначкою «Станиславів–Коломия» у видавництві Зенона Кириловича та його однодумців побачили світ книжки «Сон Галича» Юрія Шкрумеляка, «Прогулька» С. Чубатівни, «Проти филь» Марії Кузьми-Колцуняк, «Як друкується книжку» Осипа Кузьми, «Психологія» В. Срузалема, «Повний підручник для науки міжнародної мови есперанто» О. Кузьми, колядки, збірка поезій українського еміґранта Клима Поліщука «Звуколірність», збірник гумористики й сатири українського письменства «Український сміх», уладнаний Омеляном Карашкевичем, оповідання для дітей Андрія Чайківського «Одарка», твори Т. Шевченка «Гайдамаки» і «Малий Кобзар».

У видавництві «Бистриця» Зенон Кирилович виступав не лише як співвласник і видавець, але і як редактор ряду видань.

* * *

…1922 р. Зенон Кирилович засновує в Коломиї нове українське видавництво під символічною назвою «Трембіта», яке стало його виразником національної свідомості, світогляду і мало за мету протистояти польській шовіністичній, антиукраїнській політиці на галицько-українській землі. Прояви національної самосвідомості Зенона Кириловича стали причинком до його утисків і переслідування польською окупаційною владою. Ясна річ, що наслідок не забарився: у жовтні 1922 року Зенон Кирилович разом із професором Коломийської гімназії, диригентом і одним із найавторитетніших діячів «Коломийського Бояну» Романом Шипайлом, педагогом, колишнім старшиною УГА Олексою Ковбузом і музикологом, композитором Василем Витвицьким був заарештований польською поліцією.

Та попри різні перепони З. Кирилович, успадкувавши по смерті рідної тітки Насальської посілість (каменицю), засновував досить потужне видавництво. Він видавав і редаґував популярні україномовні книжки для народу, художні твори, літературу для молоді та дітей, народні календарі, п'єси для українського театру. Впродовж 1922–1929 рр. видавництво «Трембіта» видало біля тридцяти книжок, серед них: «Зимовий похід 1918–1920» Юрка Тютюнника, «Олексій Корнієнко» та «Малолітній» Андрія Чайковського, «Мітольогія стародавніх греків і римлян» Євгена Яворівського, «Малий Кобзар» Тараса Шевченка, «Коротка історія України» Бориса Грінченка, п'єса «Маєві акорди» (у 3-ох діях) і комедія «Артисти» (у 4-ох діях) Дмитра Николишина.

Володимир МОРОЗЮК, *член НСПУ*
(Далі буде)

ВІДЗНАЧЕННЯ

ПИСЬМЕННИЦЬКИЙ ЮВІЛЕЙ

Івано-Франківська обласна організація Національної спілки письменників України відзначає свій ювілей. А письменників називають моральними авторитетами, совістю нації. Про це варто згадати в контексті 45-річчя Івано-Франківської обласної організації НСПУ.

10 травня 1971-го в Івано-Франківську було створено обласну організацію тодішньої Спілки письменників України. Це означало визнання вагомості творчого доробку прикарпатських літераторів на тлі всього українського письменства. Роль письменників у громадсько-політичному житті краю особливо проявилася в період українського національного відродження наприкінці 80-их – на початку 90-их років минулого століття.

Вчора в Народному домі відбулося вшанування письменників, майстрів красного слова, що творять на Прикарпатті…

* * *

У ЦНД Івано-Франківська відбулося відзначення 45-річчя ОО НСПУ. Про її славний шлях, її творців, творчість попередників і побратимів розповів голова Євген Баран.

Ювілярів вітали побратими пера Прикарпаття і колеґи з Закарпаття, представники творчих спілок, міський голова Руслан Марцінків і начальник управління культури облдержадміністрації Володимир Федорак та інші. Від імені просвітян краю передав щире вітання ювілярам, подякував за вітання і вручив грамоту голова ІФ ОО «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан Волковецький. Їм дарували пісні народні артисти Михайло Кривень і Володимир Пірус, художні колективи.

Словом, легкого пера вам, письменники!

ЛІТТРАДИЦІЇ

ХРАМ ДУШІ ВІДЧИНЯЮ

У Коломийській міській ЗОШ № 2 продовжують літературні традиції. Тут свого часу повірили в красне слово члени літстудії і стали відомими письменниками Неоніла Стефурак, Ольга Слоньовська, Богдан Томенчук, Василь Рябий, Ярослав Ярош…

– Цінне те, що традицію підтримують вчителі, – говорить член НСПУ Іван Війтенко, якого запросила на зустріч у школі Анеля Ремша. – Вона веде літературно-краєзнавчий клуб «Самоцвіт». Переконався, що учні знають рідну літературу, рідний край.

Зустріч мала ключову назву, означену ліричним рядком гостя «Душі своєї відчиняю храм». На уроці літератури письменник розповів про свою працю над збірками віршів, зокрема, над першою для дітей «Яблучка для їжачка». Важливо, що діти вільно спілкувалися з автором книжок, допитувалися про секрети творчості, пізнавали таїну художнього слова.

«Самоцвіт» робить добру справу, дає належні знання.

Василь ГЛІД

ФЕСТИВАЛІ

ІСТОРИЧНА СОФІЯ

6–8 травня Івано-Франківськ уперше за часи Незалежності запропонував гостям і жителям міста непересічну подію – свято історичної літератури «Софія». Організатори й натхненники до ідеї такого фестивалю ішли кілька років і переконані, що сьогодні такий формат святкування дуже доречний. Щоб не сталося так, що історія – основа основ – нас вкотре нічого не навчила.

З а словами співорганізатора фестивалю «Софія» громадського активіста, співробітника інституту народознавства Ігоря Кравчука, він зі своїми однодумцями вже апробував таку ідею на базі шкіл Надвірнянщини. І зрозумів, що і педагоги, і школярі – дуже вдячна аудиторія для спілкування з письменниками, котрим нині довіряють. Він каже, що протягом року з письменником Степаном Процюком організовували поїздки школами й бачили, що там є вакуум, а спілкування на важливі теми завжди цікаве і збирає багато людей.

Влада міста підтримала ідею такого фестивалю й запропонувала провести зустрічі з письменниками в бібліотечних установах мікрорайонів Івано-Франківська.

Голова обласного осередку НСПУ Євген Баран зазначив, що і видавництво «Дискурсус» в особі Василя Карп'юка, і письменницьке товариство з ідеєю такого фестивалю носилися кілька років. «Цього року фестиваль історичної літератури вдалося започаткувати, і ми маємо надію, що ця літературна акція буде перманентною. Чому саме фестиваль історичної прози? Казав Чайковський, той що з Коломиї, що історія нічого не вчить. Чи то ми такі погані учні? Звичайно, і Степан Процюк, і Василь Карп'юк запросили на цей фестиваль письменників, котрі вже мають певне реноме письменника-белетриста. Зокрема, Василя Шкляра та Михайла Андрусяка, які у своїх творах витворили українського героя.

Серед учасників також Дмитро Білий з Макіївки на Донеччині, Василь Тулай, Сергій Трохим, Степан Процюк, Василь Бабій…

У ПНУ імені Василя Стефаника відбулася зустріч із В. Шклярем, а у книгарні «Є» – презентація книжки «1986. Чорнобильські хроніки» С. Трохима. У Спілці письменників на Шевченка, 95 пройшла зустріч із В. Тулаєм. Розмова точилася довокла теми «90-ті рр. XX ст», а Василь Бабій вів розмову на тему «Київська Русь – Європа». У книгарні «Є» говорили про козаків-характерників.

Фестиваль «Софія» започатковує власну бібліотеку, яка буде активно прописувати маловідомі теми з української історії. До друку готуються документальна книжка Сергія Трохима «1986. Чорнобильські хроніки», роман Степана Процюка «Інфекція», книжка матеріалів В'ячеслава Чорновола «Україна починається з тебе», поінформував письменник і видавець Василь Карп'юк.

Н. К.

МЕДИЦИНА

ПЕРЕДАЛИ МЕДИЧНЕ ОБЛАДНАННЯ

У Коломийській центральній районній лікарні відбулася передача медичного обладнання.

Коломийська міськрайонна організація воїнів-інтернаціолістів (голова – Йосип Тодорів) спільно з військовим капеланом, волонтером Василем Довганюком придбали для потреб Коломийської центральної районної лікарні необхідне медичне обладнання – центрифугу та плазмоекстрактор.

Апарати вартістю більш як 20 тис. грн. дадуть змогу ефективніше розділяти компоненти крові.

Презентуючи обладнання, о. Василь Довганюк, який перед цим повернувся з Дніпропетровського госпіталю, де провідував важкопоранених бійців, закликав усіх робити добрі й благодійні справи для тих, хто цього потребує.

Від імені медперсоналу заступник головного лікаря Коломийської ЦРЛ Віктор Бойко подякував за надану матеріальну допомогу.

«Ці апарати, – додатковий ковток свіжого повітря для відділу переливання крові», – зазначив Віктор Бойко.

ІНФРАСТУКТУРА

У ЯМНИЦІ – НОВИЙ СВІТЛОФОР

Цьогорічні Великодні свята для ямничан ознаменувалися важливою подією. Тут урочисто відкрили й освятили довгоочікуваний для місцевих мешканців світлофор.

Реґулювальник руху встановлено на надзвичайно аварійно небезпечній ділянці дороги – перехресті трьох вулиць (Галицька, Шевченка та Смицнюка), що неподалік від місцевого кладовища, на автодорозі Н-09 Мукачеве–Львів.

Питання встановлення світлофора на небезпечному перехресті було одним із пріоритетних для сільського голови Миколи Зелінського та новообраного депутатського корпусу місцевої ради. Тож обранці Ямницької громади доклали максимум зусиль, щоб дорожній реґулювальник з'явився на цьому вкрай небезпечному місці вже до Великодніх свят.

Встановленню об'єкта передували процедура отримання дозволів та розробка проектно-кошторисної документації у Головному управлінні Національної поліції України, Службі автомобільних доріг та Лисецькому РЕМі.

У НД «ПРОСВІТА»

ВІДЧИНЯЙМО ВОРІТОНЬКА, ГОСТОНЬКІВ ВІТАЙМО!

Всі ми перебуваємо під враженням світлого Христового Воскресіння. А на Провідну неділю у НД «Просвіта» щороку відбуваються Великодні забави.

Цьогоріч їх відкрив народний хор «Просвіта» Коломийського палацу культури. Народний дім зі своїми духовними піснями (керівник – Р. Хімей) знаний не тільки в Україні, але й за її межами. Святкове великоднє привітання виголосив голова обласної «Просвіти» Степан Волковецький.

Весняний віночок пісень та віршів на прославу Воскресіння Ісуса Христа складали виконавці Людмила Булієнко, Діана Боднар, Назар Бойко, Валентина Землянська, Христина Редченко, Анастасія Мяшина, Настя Фученко з Клубу обдарованих дітей обласної «Просвіти» (керівник – Руслана Денега). З веснянками на Великодні забави прибули вихованці дитячого садочка «Пізнайко» (директор – Ірина Стасюк, музичні керівники – Мар'яна Олексюк та Ірина Ткачук).

Знають і шанують традиції Великодніх свят членкині обласної організації «Жіноча громада», які водили давні гаївки. Гаївки з Тлумаччини представив дитячий фольклорно-етнографічний гурт «Перевесло» та фольклорний гурт «Бортницькі молодиці» (керівник – Олександра Гаріджук)

Старанно готували святкові вірші й учні ЗОШ № 7, яких підготувала їхня вчителька, методист вищої категорії Віра Сазонівна Озарків.

Хто народ свій щиро любить,
Вірно землю хто кохає,
В того серце золотою
Писанкою завжди сяє.

Це про композитора Мирослава Пастернака, який до Великодніх свят прийшов з подарунком – збірником пісень для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку на вірші Богдана Стельмаха «Котилася писанка». На святі він теж

виконав одну зі своїх пісень, які ввійшли в збірку. А оскільки Великодні забави збіглися зі святом Матері, то для всіх присутніх матерів Софійка Бойко дарувала музичне вітання.

Піст закінчився. Тож насамкінець лунали танцювальні мелодії троїстих музик музичного училища ім. Д. Січинського. У другій частині Великодніх забав були сучасні молодіжні танці, які представляли вихованці танцювального центру «Ексклюзив» із с-ща Отинія Коломийського району. Їхній керівник Вікторія Бикова нещодавно переїхала зі Слов'янська і зуміла згуртувати навколо більш як шістдесят дітей. Сьогодні вони з успіхом виступили не тільки у НД «Просвіта», а й на обласній сцені під час святкування Дня міста.

Михайлина БОДНАР,
завідувачка культурно-масової роботи обласної «Просвіти»

ЗУСТРІЧІ

ХАЙ ЩАСТЯ ВСМІХАЄТЬСЯ...

І крізь образи і розлуки
Печаль дітей нас знов пече:
Їм треба материнські руки,
Їм треба батьківське плече.

Вадим Крищенко

«Без сім'ї і свого роду – немає нації, народу», – вчить нас народна мудрість. Діти є доброю славою своїх батьків – говорить нам священна книга Біблія. Але як бути тим дітям, які залишилися без батьківської опіки, любові, турботи, піклування?

В обласній бібліотеці для юнацтва в рамках засідання клубу молодої сім'ї «Щаслива сім'я» (керівник – Марія Калинюк) відбулася зустріч «Хай щастя всміхається кожній дитині» із сім'ями, які взяли на виховання дітей, позбавлених батьківського піклування (прийомні діти): сім'я Банцових, сім'я Дорошенко, сім'я Говери. Гостями засідання були: начальник відділу з питань опіки й піклування служби в справах дітей Івано-Франківського міськвиконкому – Марина Дехтяр, президент громадської організації «Сім'я майбутнього» – Світлана Гнідунець.

Музичні дарунки й вірші прозвучали від вихованців сучасної школи мистецтв «Startim» – Вікторії Фученко та Дениса Родіна (керівник – Ірина Батюк), учнів дитячо-юнацької школи гуртка художнього слова «Істина» Святослава Сабодаха та Анни Сторож (керівник – Людмила Батюженко). Студенти другого курсу ПНУ ім. В. Стефаника, факультету соціальна робота, і всі присутні мали можливість познайомитися з кожною прийомною сім'єю, дізнатися про її життєву історію, стосунки в родині, зрозуміти й задуматись над долею дітей-сиріт, дітей, позбавлених батківського піклування.

Модератор Марія Калинюк представила книжкову виставку «Збережіть вогник родинної любові», а на завершення прозвучала молитва за українську родину.

Прийняти дитину в сім'ю – це велика відповідальність. Спасибі тим родинам, які дають шанс дітям почуватися бажаними й потрібними у суспільстві. Сподіваємось, що з кожним роком дітей-сиріт буде менше і що кожна дитина в нашій країні почуватиметься щасливою і матиме шанс на повноцінне майбутнє.

Н. К.

ТВОРЧІ ЮВІЛЕЇ

ПІСНЯ ЗАМРІЯНОЇ ДУШІ

Сорок п'ять років творчої діяльності відзначає член Національної ліги українських композиторів та Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка коломиянин Євген БОДНАРЕНКО.

Якщо уважно придивитись, можна в ньому впізнати вчителя, який свого часу закінчив музичне відділення Коломийського педучилища та Івано-Франківський пединститут, має своїх учнів, відмінник освіти України.

– Аж не віриться, що так швидко минуло декілька десятиліть напруженої музичної праці, – говорить композитор. – Та я перебував і перебуваю в стані пошуку нових мелодій. Час не минув даремно. Мої пісні знайшли своїх виконавців, полюбилися людям. І це для мене найвища оцінка.

Коли народжується мелодія? Про це знає композитор. Він її чує душею. І цього досить, щоб пісня полетіла в світ.

А пісень у Євгена багато в'язанок. Вони знайшли своє місце в збірках «Материнська ватра» (1994), «Зоряне намисто» (1996), «Білих троянд заметіль» (2007), «Співаночка-весняночка» (2015). Як було не оспівати маму? Як було не написати на вірші Тамари Коломієць колискові? Як було не зачарувати ліричними піснями на вірші косівчанина Василя Гостюка? Як було не до сонячних весняночок?..

Треба сказати, були у Євгена не тільки злети, але й період переосмислення своєї участі в музичному мистецтві, пошуку нових можливостей самовираження. У його музичному доробку півтори тисячі різножанрових творів. Зокрема, це пісні, камерні твори, музика до балету й вистав, вокальні цикли, романси, кантата, опера «На сонячній галявині». Та знаковим залишається романс на вірш Богдана Ігоря Антонича «Народився Бог на санях» у виконанні дуету «Писанка», він звучав по ватиканському радіо. Так само себе утвердила як візитка міста над Прутом пісня на слова Люби Курко «Писанкова Коломия».

– Основою творчого сплаву слова й музики є тут органічний зв'язок із глибинними джерелами народних традицій, – ділиться враженням заслужений майстер народної творчості України композитор Михайло Тимофіїв. – Пісні, що складають творчий доробок Євгена Боднаренка, характеризуються виразністю мелодій і ритмів, захоплюють стрункістю і ясністю форми, ліризмом.

Співають його пісні народні артисти України Оксана Савчук та Іван Кавацюк – дует «Писанка», Оксана Білозір, Володимир Пірус, Богдан Сташків, Михайло Кривень, Віктор Павлік, заслужені артисти Михайло Попелюк, Світлана Суховій, Мирослав Петрик, лауреати конкурсів поет-пісняр Богдан Кучер, Євген Гущин, Сергій Грабець, Олеся Пасічняк, Христина Васкул, Юрій Тимошик, а ще гурт «Дзвін», муніципальний камерний хор (художній керівник – Ігор Дем'янець), камерний ансамбль «Quattro corde» (Анжела Приходько), муніципальний симфонічний оркестр (Валерій Чикирис) та інші.

Неможливо не помітити розмаїття імен поетів, з якими працював Євген. Талановитий композитор створив пісні на вірші Миколи Бакая, Степана Галябарди, Андрія Демиденка, Ярослава Дорошенка, Володимира Крищенка, Степана Пушика, Богдана Радиша, Василя Михайлищука, Ярослава Руданця, Миколи Савчука, Алли Кох, Ярослава Ткачівського та інших поетів.

– Приємно здивований творчим успіхом Євгена, – говорить композитор із Коломиї Іван Николайчук. – Його пісні знайшли свого слухача, створюють гарний настрій.

– Як не радіти таланту Євгена, він зробив вагомий внесок у пісенну культуру Коломиї, – ділиться думками про творчу особистість заслужений працівник культури України Любов Курманська. – Він ощасливив своєю участю Прикарпаття і всю Україну.

Пощастило і вашому автору. Композитор на його тексти написав дві пісні для дітей «Часогра» і «Писанка з неба», романс «Елегія для доні», танґо «Останній раз», а також пісні «Очі», «Надія», «Незгасна любов». А до композитора не меншає жива черга з пропозицією покласти на музику ліричні рядки.

– Музика – це моє життя, – роздумує Євген Васильович. – Де б я не був – вона в моїй душі. Дякую за це Богові, який дарує натхнення.

Василь РЯБИЙ,
член Національної спілки письменників України, просвітянин

ВТРАТИ

ПАМ'ЯТІ МИХАЙЛА ГОЛОВАТОГО

9 травня поховали найвідомішого краєзнавця Івано-Франківська Михайла ГОЛОВАТОГО.

Історик Михайло Іванович Головатий спочив на 74-му році життя після тривалої і важкої хвороби.

Михайло Головатий відомий краянам як співведучий популярної телепрограми «Вулиця» (ТБ «Галичина»), в якій він розповідав про історію Івано-Франківська. І він був щирим просвітянином і патріотом краю.

Михайло Іванович Головатий (народився 22 січня 1943 р. в с. Братишів Тлумацького району) – український краєзнавець, дослідник історії Станиславова. Член Національної спілки краєзнавців України. Депутат Івано-Франківської обласної ради І демократичного скликання (1990–1994). Почесний працівник туризму (2003), заслужений працівник культури України (2007). Автор книжок «Етюди старого Станислава» (2007) та «200 вулиць Івано-Франківська» (2010).

Закінчив школу в с. Білий Яр (Томська область, Росія), куди була депортована його сім'я, і Томський інститут автоматизованих систем управління і радіоелектроніки (1965). У 1965–1972 працював інженером-конструктором у Омську, з 1972 – в Івано-Франківську на ВО «Промприлад». Голова осередку ТУМ в об'єднанні, один із засновників обласної організації НРУ (серпень 1989), член її першої крайової ради. Депутат обласної ради 1-го демократичного скликання (1990–1994). Від 1992 р. до виходу на пенсію працював у облдержадміністрації – заступником начальника управління туризму і курортів.

Ще працюючи інженером, захопився краєзнавством. Став найавторитетнішим знавцем давньої забудови міста. На основі вивчення архівних матеріалів опублікував у «Комсомольському прапорі» (липень-грудень 1987) дослідження «Серйозне, ймовірне, неймовірне і курйозне», в якому розкрив історію окремих будинків в Івано-Франківську.

Автор близько 200 публікацій у наукових збірниках, центральній та івано-франківській обласній пресі, виступів на радіо й телебаченні. Автор книжок «Етюди старого Станислава» (2007) та «200 вулиць Івано-Франківська» (2010).

Співавтор видань «Історія Івано-Франківського державного об'єднання спиртової і лікеро-горілчаної промисловості» (1998), «Довідник вулиць Івано-Франківська» (2000), «Меморіальний сквер в Івано-Франківську» (2004), «Літопис ВАТ «Прикарпаттяобленерґо». Віхи історії. Події та люди» (2005), «Сто років історії, сто років праці. ВАТ «Промприлад»» (2005).

Член редколеґії тому «Звід пам'яток України. Івано-Франківська область». Соліст ансамблю «Черемош» від часу заснування.

Лауреат обласної премії ім. І. Вагилевича (2001), почесний працівник туризму України (2003), заслужений працівник культури України (2007). Один із авторів проекту й укладач видання «Івано-Франківськ. Енциклопедичний довідник» (2010).

Прощалися з Михайлом Головатим у Будинку смутку рідні, близькі, представники влади, колеґи та друзі, просвітяни. Поховали краєзнавця на почесній алеї на Чукалівському кладовищі.

Просвітяни краю висловлюють щире співчуття родині. Всі ми втратили доброго сина і щирого патріота. Пухом українська земля. Вічная пам'ять.

ПРОСВІТЯНИ КРАЮ

ВАРТО СПРОБУВАТИ

БУДЬТЕ ЯК ДІТИ

Діти щиро сміються і всміхаються в день близько 400 разів, а звичайний дорослий – 10–20 разів максимум, включаючи усмішки...

Діти можуть творити – малювати, ліпити – просто так, отримуючи задоволення від процесу. Рідко знаходяться дорослі, які займаються цим, не чекаючи нічого натомість – грошей, слави, перемоги на виставках...

Діти живуть теперішнім, не соромлячись висловлювати свої емоції. Дорослі живуть механічно, постійно мріючи про майбутнє і шкодуючи про минуле, як правило, ніколи не буваючи в сьогоденні. Одягаючи різні маски, вони навряд чи дадуть відповідь на запитання, хто ж вони є насправді...

Діти постійно задають запитання і дуже відкриті до отримання нових знань. У більшості дорослих сформоване своє бачення світу, від якого вони насилу відмовляються, а найчастіше цього взагалі ніколи не роблять. Будь-які події вони трактують через свій досвід – ментальний фільтр, через який вони дивляться на світ, і рідко задають щирі пізнавальні запитання...

Тож будьмо як діти. Щиро сміймося і всміхаймося. Отримуймо задоволення від творчості. Живімо в сьогоденні й не біймося виражати свої емоції. Будьмо відкритими до світу і нових знань. Будьмо справжніми.

Рамі БЛЕКТ